

Folketinget Europaudvalg
Christiansborg
1240 København K

Kopi: Folketingets Uddannelses- og Forskningsudvalg

Orientering om den uformelle videokonference for forskningsministre om COVID-19 den 7. april 2020.

Den 7. april blev der afholdt en uformel videokonference under ledelse af den kroatiske forskningsminister. Foruden EU-medlemsstaterne deltog Norge og Schweiz. Kommissionen var repræsenteret ved kommissær for bl.a. forskning og innovation Mariya Gabriel.

Den kroatiske forskningsminister satte indledningsvist fokus på behovet for at koordinere og agere i fællesskab for at beskytte borgerne. Mere skulle gøres, ressourcer skulle maksimeres, og borgere skulle have adgang til den nødvendige hjælp. Det Europæiske Råd havde med sine konklusioner af 26. marts bedt forskningsministrene agere.

Forskning og Innovation var essentielt for at håndtere krisen, og det var ifølge formandskabet muligt at adressere alle aspekter af krisen via forskning og innovation. Vaccinforskning var først og fremmest i fokus. Forskning og innovation var dog ikke blot essentielt for det medicinske område, men også for at forbedre livet for borgere i den nuværende situation.

Kommissæren lagde vægt på, at videnskab gik forud for politik under krisen. Pandemier kunne ikke håndteres på kort sigt. Det var vigtigt, at forskere arbejdede sammen for at finde innovative løsninger. Kommissæren omtalte nogle af de allerede igangsatte initiativer, herunder opslaget i sundhedsprogrammet under rammeprogrammet Horizon 2020, der havde resulteret i 18 nye projekter for 48,5 mio. EUR, og 45 mio. EUR ekstra fra rammeprogrammet til partnerskabet for medicinudvikling. Med en forventet matchning fra industrien var der indtil videre tale om omkring 140 mio. EUR ekstra. Opslaget under Det Europæiske Innovationsråd med en særlig hurtig evalueringsprocedure for corona-relaterede projekter havde genereret hele 4000 ansøgninger.

Næste skridt var implementering af den handlingsplan "ERAvsCorona" ("European Research Area vs. Corona"), som var et svar på anmodningen fra Det Europæiske Råd. Med støtte fra medlemsstaterne kunne denne have en effekt. Synergi med struktur- og investeringsfondene var essentielt for, at løsninger kunne komme ud i samfundet.

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700

www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr.
129160

Der var generel opbakning blandt medlemsstaterne til "ERAvsCorona" handlingsplanen. Flere medlemsstater pegede i den sammenhæng på bedre brug af eksisterende programmer, projekter, partnerskaber og infrastrukturer snarere end etablering af for mange nye tiltag. Nogle medlemsstater nævnte bl.a. vaccineudvikling, kliniske forsøg, medicinsk behandling samt interdisciplinær og socioøkonomisk forskning som fokusområder på kort, mellemlang og lang sigt. Desuden pegede enkelte på brug af teknologi, herunder robotter, big data og kunstig intelligens, især i et langsigtet perspektiv. Flere mente, at det var vigtigt at inddrage forskere i evidensbaseret policy-udvikling og henviste til forskningens rolle til at bekæmpe misinformation i samfundet. Åben forskning og deling af forskningsdata var ligeledes blandt de emner, der gik igen.

Samarbejde med industrien og især SMV'er blev understreget af flere. Samspelet med internationale organisationer herunder WHO, FN/UNESCO og OECD og andre tredjelande blev også understreget. Synergi mellem europæiske programmer blev budt velkommen. En lang række medlemsstater var positive over for de nye muligheder for øget fleksibilitet ift. brug af strukturfondsmidler til corona-tiltag.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Fra dansk side blev der udtrykt støtte til Kommissionens initiativer, den foreslåede handlingsplan samt muligheden for at afsætte flere midler under Horizon 2020. Der blev udtrykt stærkt behov for deling af forskningsdata og resultater og opbakning til initiativerne relateret hertil, særligt under infrastrukturen European Open Science Cloud. Der blev sat fokus på behovet for en stærkere europæisk indsats ift. vaccineudvikling, herunder opbakning til den internationale organisation Coalition for Epidemic Preparedness Innovations, CEPI. Fra dansk side blev endvidere lagt vægt på en langsigtet indsats ift. forberedelse og krisestyring, herunder komparative analyser af forskellige strategier og effekter.

Fra dansk side var mødet også en anledning til at komme med to opfordringer: 1) Maksimal fleksibilitet fra Kommissionens side ift. spørgsmålet om lønomkostninger i forhold til igangværende projekter under Horizon 2020 samt 2) Fortsat fokus på den grønne dagsorden og i videst muligt omfang fastholdelse af den grønne milliard, der er afsat til forskning og innovation i relation til "green deal".

Formandskabet nævnte afslutningsvist, at da videokonferencen ikke havde været et formelt møde, ville man fremadrettet overveje, hvorledes et sådant formelt møde kunne finde sted i denne særlige situation.